

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 7 kwietnia 2022 r.

Pozycja 23

POSTANOWIENIE z dnia 23 marca 2022 r. Sygn. akt SK 28/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński – przewodniczący
Zbigniew Jędrzejewski
Julia Przyłębska – sprawozdawca
Bartłomiej Sochański
Bogdan Świączkowski,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 marca 2022 r., skargi konstytucyjnej A.W. o zbadanie zgodności:

art. 403 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.) w zakresie, w jakim uzależnia dopuszczalność skargi o wznowienie postępowania opartej na okolicznościach faktycznych lub środkach dowodowych wykrytych po prawomocnym zakończeniu postępowania od tego, czy przed złożeniem skargi o wznowienie strona obiektywnie dysponowała możliwością ich zgłoszenia, z art. 45 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 2 czerwca 2017 r. (data nadania), A.W. (dalej: skarżący) wniósł o stwierdzenie niezgodności art. 403 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.; dalej: k.p.c.) w zakresie, w jakim uzależnia dopuszczalność skargi o wznowienie postępowania opartej na okolicznościach faktycznych lub środkach dowodowych wykrytych po prawomocnym zakończeniu postępowania od tego, czy przed złożeniem skargi o wznowienie strona obiektywnie dysponowała możliwością ich zgłoszenia, z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji.

1.1. Skarga została wniesiona w związku z następującym stanem faktycznym:

1 października 2008 r. [...] sp. z o.o. zawarła z [...] S.A. umowę leasingu. Zabezpieczeniem wykonania przez [...] sp. z o.o. obowiązków wynikających z umowy stanowił weksel własny poręczony przez skarżącego, będącego jednocześnie prezesem zarządu tejże spółki. W związku z brakiem regulowania należności przez [...] sp. z o.o., [...] S.A. rozwiązała w trybie natychmiastowym umowę leasingu, żądając zapłaty wszelkich należności wynikających z umowy.

W pozwie skierowanym przeciwko [...] sp. z o.o. oraz skarżącemu [...] S.A. wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty na jej rzecz solidarnie od pozwanych kwoty 460 296,46 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu, podnosząc, że jest w posiadaniu weksla wystawionego przez [...] sp. z o.o. oraz poręczonego przez skarżącego.

Sąd Okręgowy w W. nakazem zapłaty z 21 lutego 2011 r. uwzględnił pozew. Pozwani wnieśli od niego zarzuty, po rozpatrzeniu których Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z 3 kwietnia 2013 r. (sygn. akt [...]) utrzymał w mocy nakaz zapłaty w zakresie kwoty 353 125,63 zł, umarzając postępowanie w zakresie kwoty 107 143,83 zł. Spór między stronami dotyczył m.in. tego, czy strona powodowa skutecznie rozwiązała z pozwaną spółką umowę leasingu.

Pozwani od powyższego wyroku wnieśli apelację, którą Sąd Apelacyjny w W. oddalił wyrokiem z 16 października 2013 r. (sygn. akt [...]).

Skarżący oraz [...] sp. z o.o. 21 września 2015 r. wystąpili do Sądu Apelacyjnego w W. ze skargą o wznowienie postępowania zakończonego powyższym orzeczeniem. W uzasadnieniu skargi, wskazali, że w postępowaniu prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w W. w sprawie działań [...] S.A. związanych z wypowiedzeniem umowy leasingu ustalono, iż pełnomocnik powyższej spółki nie był umocowany do wypowiedzenia umowy leasingu, będącej przedmiotem sporu sądowego. Zaznaczyli, że uzyskali o tym informację z postanowienia o umorzeniu tego postępowania z 23 czerwca 2015 r. (sygn. akt [...]). W ich ocenie, stanowiło to nową okoliczność faktyczną, która mogła mieć wpływ na wynik sprawy w świetle art. 403 § 2 k.p.c.

Sąd Apelacyjny w W. postanowieniem z 22 października 2015 r. (sygn. akt [...]) odrzucił skargę, podnosząc, że nie wskazano w niej żadnego faktu czy dowodu, który zostałby wykryty po wydaniu prawomocnego wyroku w sprawie. Podniósł, że nie stanowi takiego faktu czy dowodu postanowienie o umorzeniu postępowania karnego. Niezależnie od powyższego, w ocenie sądu, wnoszący skargę nie wykazali, że została ona wniesiona w terminie trzymiesięcznym od uzyskania wiadomości o podstawie wznowienia.

Zażalenie od powyższego orzeczenia zostało oddalone postanowieniem Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 2016 r. (sygn. akt [...]). W uzasadnieniu wskazano, że pozwani (wnoszący skargę) w toku postępowania nie podnieśli zarzutu braku umocowania pełnomocnika składającego oświadczenie o wypowiedzeniu umowy leasingu, mimo że mogli i powinni to uczynić, gdyż była to okoliczność „ujawnialna”. Sąd Najwyższy zaznaczył przy tym, że w skardze sformułowano wniosek dowodowy zmierzający do wykazania istnienia podstawy wznowienia w sposób procesowo wadliwy, uniemożliwiający jego uwzględnienie. Sąd Najwyższy uznał również za zasadne stanowisko Sądu Apelacyjnego w W., zgodnie z którym w skardze nie wykazano, iż została ona wniesiona w przepisany terminie.

1.2. W uzasadnieniu skargi konstytucyjnej skarżący wywodzi, że nie mógł wiedzieć o braku umocowania pełnomocnika [...] S.A. do wypowiedzenia umowy leasingu. Wskazuje, że powyższy fakt, chociaż był obiektywnie „ujawnialny”, to dla niego był subiektywnie „nieujawnialny”. W jego ocenie, nawet z zachowaniem najwyższej staranności procesowej, nie mógł o tym wiedzieć.

W dalszej kolejności skarżący wskazuje, że art. 403 § 2 k.p.c. jest interpretowany przez sądy w ten sposób, że nowa okoliczność faktyczna, o której mowa w tym przepisie musi mieć

charakter obiektywnie „nieujawnialny”. W jego ocenie, powyższa wykładnia prowadzi do arbitralnego zamknięcia drogi dochodzenia naruszonych wolności i praw oraz rażącego naruszenia prawa do sądu, narusza prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy i prawo do sprawiedliwego sądu. Skarżący zauważa, że art. 45 ust. 1 Konstytucji i wynikający z niego obowiązek odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej wyklucza wprowadzenie zbyt formalistycznych procedur, w tym przewidujących istnienie warunku wystąpienia obiektywnych przeszkód uniemożliwiających skorzystanie ze środków dowodowych w postępowaniu merytorycznym. Skarżący stwierdza również, że narusza to wyrażony w art. 77 ust. 2 Konstytucji zakaz zamykania drogi sądowej. Uzasadniając ten zarzut, wskazuje, że wykładnia zakwestionowanego przepisu pozbawia go możliwości kontroli zapadłego w sprawie orzeczenia po ujawnieniu nowych okoliczności.

1.3. W piśmie z 9 listopada 2017 r. skarżący – na zarządzenie sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 25 października 2017 r. – uzupełnił argumentację zawartą w skardze. Podniósł, że zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego, fakt, o którym stanowi art. 403 § 2 k.p.c. musi być obiektywnie „nieujawnialny”. W jego ocenie prowadzi to do sytuacji, w której obywatel, mimo zachowania najwyższej staranności, zostaje pozbawiony możliwości poddania jego sprawy merytorycznemu rozpoznaniu przez niezawisły sąd. Podkreśla, że dopuszczalność merytorycznej oceny sprawy została uzależniona od okoliczności całkowicie niezależnych od obywatela.

2. Pismem z 13 grudnia 2018 r. Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował, że nie przystępuje do niniejszej sprawy.

3. W piśmie z 13 marca 2019 r. Prokurator Generalny (dalej: PG) wniósł o stwierdzenie, że art. 403 § 2 k.p.c. w zakresie, w jakim uzależnia dopuszczalność skargi o wznowienie postępowania, opartej na okolicznościach faktycznych wykrytych po prawomocnym zakończeniu postępowania, od tego, czy w prawomocnie zakończonym postępowaniu strona obiektywnie dysponowała możliwością ich zgłoszenia, jest zgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji, oraz o umorzenie postępowania w pozostałym zakresie na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej u.o.t.p.TK).

Odnosząc się do wniosku o umorzenie postępowania, PG zwraca uwagę, że skarga dotyczy nie całego art. 403 § 2 k.p.c., lecz jedynie tej jego części, która określa przesłanki wykrycia okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, mogących mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c. *in medio* oraz *in fine*). W dalszej części PG wskazuje, że skarżący w skardze o wznowienie postępowania powołał się jedynie na pierwszą z powyższych przesłanek, nie odnosząc się do drugiej. W konsekwencji, jego zdaniem, postępowanie w zakresie odnoszącym się do przesłanki wznowienia – wykrycia środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu, podlega umorzeniu ze względu na niedopuszczalność wyrokowania.

Niezależnie od powyższego PG podnosi, że skarżący wadliwie zrekonstruował przesłankę wznowienia postępowania. Zwraca uwagę, że nowe okoliczności faktyczne, o których stanowi art. 403 § 2 k.p.c., powinny być wykryte po prawomocnym zakończeniu postępowania, zaś strona nie powinna dysponować możliwością ich zgłoszenia „w poprzednim postępowaniu”, a nie jak wskazuje skarżący, „przed złożeniem skargi o wznowienie”.

Odnosząc się do powołanych w skardze konstytucyjnej wzorców kontroli, PG uznał, że w rzeczywistości chodzi o art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji. W jego ocenie, skarżący na podstawie art. 77 ust. 2 Konstytucji nie może dochodzić „prawa do wzno-

wienia postępowania”, ponieważ wzorzec ten odnosi się do zakazu zamykania drogi sądowej w zakresie dochodzenia konstytucyjnych wolności i praw. Skarga *de facto* dotyczy prawa do rozpatrzenia sprawy na warunkach wskazanych w art. 45 ust. 1 Konstytucji. Wskazuje przy tym na orzecznictwo Trybunału, z którego wynika, że do nadzwyczajnych środków zaskarżenia stosuje się gwarancje wynikające z art. 45 ust. 1 Konstytucji, a więc nie mogą one naruszać prawa do sądu, zakazu zamykania drogi sądowej oraz zasady sprawiedliwości proceduralnej.

PG zaznacza, że art. 403 § 2 wraz z art. 408 k.p.c. stanowią istotę przyjętego przez prawodawcę sposobu rozstrzygnięcia konfliktu między wartościami konstytucyjnymi – materialną praworządnością i sprawiedliwością, a pewnością i bezpieczeństwem prawnym; skargę o wznowienie postępowania należy postrzegać z uwzględnieniem ogólnych zasad postępowania cywilnego, jakimi są zasady kontradiktoryjności i dyspozycyjności. Zauważa, że to na stronach spoczywa ciężar aktywności procesowej. Jeśli jest ona niewystarczająca, ponoszą one tego negatywne konsekwencje w postaci przegrania sporu. Odnosząc się do orzecznictwa Sądu Najwyższego, PG wskazuje, że skarga o wznowienie postępowania nie może służyć naprawieniu błędów stron podczas postępowania, lecz ma zapewnić im możliwość skorzystania z takich okoliczności faktycznych, których powołanie w postępowaniu nie było możliwe.

Niezależnie od powyższego – w ocenie PG – skarżący kwestionuje prawidłowość zapadłych w jego sprawie rozstrzygnięć oraz podaje w wątpliwość, czy w sprawie skarżącego w istocie doszło do wykrycia nowych okoliczności faktycznych. Przy czym kwalifikacja prawna określonej sytuacji z punktu widzenia art. 403 § 2 k.p.c. nie należy do kognicji Trybunału.

4. Sejm w piśmie z 13 maja 2019 r. wniósł o umorzenie postępowania w całości na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK. W uzasadnieniu swojego stanowiska Sejm wskazał trzy przyczyny niedopuszczalności wydania wyroku.

Po pierwsze – w ocenie Sejmu – skarżący żąda kontroli normy prawnej, która nie obowiązuje w polskim porządku prawnym i która nie została zastosowana w jego sprawie. Sejm stwierdza, że zaskarżona norma nie wynika z praktyki sądowej. Zgodnie z utrwalonym i jednolitym poglądem judykatury, sąd, badając skargę o wznowienie postępowania, ocenia przyczynę niepowołania określonych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych i to, czy mogła być ona przewyciężona przez stronę postępowania. Sejm podkreśla, że sąd, oceniając zasadność skargi o wznowienie postępowania, nie bada wyłącznie „obiektywnej” możliwości powołania nowych okoliczności faktycznych i dowodów, lecz ocenia także prawidłowość działania samej strony w postępowaniu, którego dotyczy skarga. Zaznacza, że miało to miejsce również w sprawie skarżącego. Dlatego – w ocenie Sejmu – norma prawna wywodzona przez skarżącego, a zgodnie z którą niemożliwe jest wniesienie skargi jeśli strona nie powołała nowych okoliczności lub dowodów z przyczyn od niej niezależnych, nie znajduje potwierdzenia w orzecznictwie oraz nie była zastosowana w jego sprawie.

Po drugie, Sejm stoi na stanowisku, że skarga nie wykazuje wymaganego w art. 79 ust. 1 Konstytucji związku pomiędzy wskazanym w niej problemem konstytucyjnym a treścią ostatecznego rozstrzygnięcia zapadłego w sprawie skarżącego. Sejm zauważa, że ewentualne stwierdzenie przez Trybunał niekonstytucyjności zakwestionowanego przepisu nie mogłoby być podstawą do zmiany prawomocnego orzeczenia w sprawie skarżącego. Uzasadniając powyższy pogląd, Sejm wskazuje, że wniesiona przez skarżącego skarga o wznowienie postępowania została odrzucona z powodu trzech równorzędnych i niezależnych podstaw. Niepełnienie wymogu, o którym mowa w art. 403 § 2 k.p.c., było tylko jedną z nich. Zatem, w ocenie Sejmu, nawet gdyby Trybunał stwierdził niekonstytucyjność powyższego przepisu, nie miałyby to wpływu na sytuację prawną skarżącego, ponieważ i tak skarga podlegałaby odrzuceniu.

Po trzecie, ani skarga konstytucyjna, ani pismo procesowe skarżącego nie zawierają – zdaniem Sejmu – uzasadnienia zarzutów niekonstytucyjności kwestionowanego przepisu, które spełniałoby minimalne wymogi ustawowe; uzasadnienie skargi jest lakoniczne i niewystarczające, aby uznać, iż zawiera ono argumenty, które racjonalnie mogłyby podważyć domniemanie konstytucyjności zakwestionowanego przepisu.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Przedmiotem skargi konstytucyjnej jest art. 403 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.; obecnie Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.; dalej: k.p.c.), który stanowił w chwili wniesienia skargi, iż „[m]ożna również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu”. Przepis został znowelizowany na mocy art. 1 pkt 150 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469), który stanowi, że „w art. 403 w § 2 wyrazy «okoliczności faktycznych» zastępuje się wyrazem «faktów»”). Obecna treść zaskarżonego przepisu przedstawia się następująco: „Można również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich faktów lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu”.

2. Skarżący nie zakwestionował wskazanego przepisu w całości, tylko „w zakresie, w jakim uzależnia dopuszczalność skargi o wznowienie postępowania opartej na okolicznościach faktycznych lub środkach dowodowych wykrytych po prawomocnym zakończeniu postępowania od tego, czy przed złożeniem skargi o wznowienie strona obiektywnie dysponowała możliwością ich zgłoszenia”. Zgodnie z intencją skarżącego, przedmiotem kontroli w niniejszej sprawie winna być zatem norma prawna, zrekonstruowana z art. 403 § 2 k.p.c., z której wynika indyferentność braku subiektywnej możliwości powołania wskazanych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych w postępowaniu poprzedzającym wydanie prawomocnego orzeczenia oraz decydujące znaczenie możliwości obiektywnej.

3. Przed przystąpieniem do merytorycznej oceny zarzutów podniesionych w skardze konstytucyjnej Trybunał Konstytucyjny zbadał, czy nie zachodzi jedna z ujemnych przesłanek obligatoryjnego umorzenia postępowania (zob. wśród wielu: postanowienia TK z: 21 listopada 2001 r., sygn. K 31/01, OTK ZU nr 8/2001, poz. 264; 20 marca 2002 r., sygn. K 42/01, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 21; 28 maja 2003 r., sygn. SK 33/02, OTK ZU nr 5/A/2003, poz. 47; 21 października 2003 r., sygn. SK 41/02, OTK ZU nr 8/A/2003, poz. 89).

4. Trybunał Konstytucyjny przypomniał, że skarga konstytucyjna nie jest nadzwyczajnym środkiem kontroli ostatecznych orzeczeń sądowych czy ostatecznych rozstrzygnięć organów administracji publicznej (por. postanowienie TK z 16 grudnia 2016 r., sygn. SK 21/16, OTK ZU A/2016, poz. 97). W postępowaniu zainicjowanym skargą konstytucyjną podlegają bowiem kontroli nie akty stosowania prawa, lecz akty normatywne, na podstawie których rozstrzygnięcia te zostały wydane (zob. postanowienia TK z: 30 czerwca 2008 r., sygn. SK 15/07, OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 98; 2 grudnia 2010 r., sygn. SK 11/10, OTK ZU

nr 10/A/2010, poz. 131; 22 października 2020 r., sygn. SK 102/19, OTK ZU A/2020, poz. 59). W przypadku zaskarżenia określonego sposobu rozumienia przepisu aktu normatywnego, warunkiem koniecznym dopuszczenia do merytorycznego rozpoznawania skargi konstytucyjnej jest wykazanie przez skarżącego, że ostateczne rozstrzygnięcie, o którym stanowi art. 79 ust. 1 Konstytucji, jest oparte bezpośrednio na przepisie w rozumieniu określonym w *petitum* skargi, czyli na określonej normie prawnej. Każda wątpliwość co do tego, czy sąd zastosował zarzucaną w skardze interpretację określonego przepisu, powoduje brak możliwości określenia przedmiotu kontroli. W takim wypadku postępowanie przed Trybunałem podlega umorzeniu. Trybunał Konstytucyjny potwierdził również, że w wielu wypadkach ocena istnienia tak ukształtowanej normy prawnej przekracza zakres wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej i jest możliwa dopiero na etapie postępowania merytorycznego.

5. Trybunał stwierdził, że w uzasadnieniu postanowienia z 28 kwietnia 2016 r., sygn. akt [...], oddalającego zażalenie skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w W. odrzucające skargę o wznowienie postępowania, SN wskazał, że – na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. – podstawą wznowienia postępowania mogą być wyłącznie „okoliczności w poprzednim postępowaniu w ogóle nie ujawnione i wówczas nieujawnialne”. SN stwierdził ponadto, w oparciu o poprzednie orzecznictwo, że „podstawa skargi nie zachodzi, jeżeli w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania się na okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, a zaniechanie strony w tym przedmiocie było następstwem jej opieszałości, zaniedbań, zapomnienia czy błędnej oceny potrzeby powołania”. SN wskazał także, że rozpatrując skargę o wznowienie postępowania, sąd musi ocenić przyczynę niepowołania określonych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych pod kątem tego, czy leżała ona w sferze możliwości działania strony, czy też nie mogła być przez stronę przewyciężona (zob. podobnie w uchwałach SN z: 21 lutego 1969 r., sygn. akt III PZP 63/68, Lex nr 921 i 19 czerwca 1975 r., sygn. akt III CZP 42/75, Lex nr 1633757; wyrokach SN z: 21 maja 2004 r., sygn. akt V CK 528/03, Lex nr 188496 i 29 września 2016 r., sygn. akt V CSK 72/16, Lex nr 2160752 oraz postanowieniach SN z: 25 stycznia 1967 r., sygn. akt II CZ 128/66, Lex nr 4610; 14 lutego 2007 r., sygn. akt III PZ 7/06, Lex nr 1017539, 7 marca 2007 r., sygn. akt II CZ 5/07, Lex nr 278667, 25 sierpnia 2016 r., sygn. akt V CZ 44/16, Lex nr 2116800, 23 sierpnia 2018 r., sygn. akt II UZ 18/18, Lex nr 2541889). Z kolei w uzasadnieniu wyroku o sygn. akt [...] SN stwierdził, że „[p]odstawa wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c. obejmuje wykrycie nowych faktów i dowodów i dotyczy tylko takich okoliczności faktycznych, które istniały w poprzednim prawomocnie zakończonym postępowaniu, ale nie zostały w nim powołane z przyczyn niezależnych od strony”. Natomiast w uzasadnieniu postanowienia o sygn. akt [...], SN uznał, że przesłanką wznowienia postępowania jest brak wiedzy strony postępowania o istnieniu dowodów, które implikują przyczyny obiektywne, niezależne od strony, a nie zaniechanie jej działania w trakcie poprzedniego postępowania.

Sposób interpretacji art. 403 § 2 k.p.c., przyjęty przez SN w postanowieniu dotyczącym skarżącego, wiąże zatem ocenę zaistnienia „nieujawnialności” okoliczności również z należyłą starannością strony postępowania. Wskazana przez SN norma prawna nie uzależnia więc możliwości wznowienia postępowania tylko od tego, czy strona obiektywnie dysponowała możliwością zgłoszenia nowych okoliczności. Przeciwnie, nakazuje ona uwzględnienie również czynnika subiektywnego (opieszałość, zaniedbanie, zapomnienie, błędna ocena potrzeby powołania).

Treść normy prawnej zastosowanej przez SN w postanowieniu z 28 kwietnia 2016 r., zgodna również z orzecznictwem wcześniejszym, przywołanym w jego uzasadnieniu, odbiega zatem od sposobu rozumienia art. 403 § 2 k.p.c. wskazanego przez skarżącego w *petitum* skargi i w jej uzasadnieniu. SN w ostatecznym postanowieniu w sprawie skarżącego nie zastosował więc normy prawnej stanowiącej przedmiot skargi konstytucyjnej. Skarżący, sta-

wiając zarzuty określonej wykładni przepisu, a więc, *de facto*, przepisowi w interpretacji określonej, zdaniem skarżącego, w ostatecznym orzeczeniu (art. 79 ust. 1 Konstytucji), nie wykazał, że przepis we wskazanym przez niego zakresie stanowił bezpośrednią podstawę postanowienia SN. Zatem nie udowodnił koniecznego związku między tak ujętym przedmiotem skargi konstytucyjnej a ostatecznym orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe w jego sprawie.

6. Brak oparcia ostatecznego orzeczenia na normie prawnej wskazanej przez skarżącego, odpowiadającej treściowo zaskarżonemu sposobowi rozumienia art. 403 § 2 k.p.c., czyni wydanie wyroku w niniejszej sprawie niedopuszczalnym, w związku z nieistnieniem przedmiotu kontroli. Zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK, niedopuszczalność wydania wyroku skutkuje koniecznością umorzenia postępowania.

Z powyższych względów Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.